

عنوان مقاله:

تحلیل الگوهای توسعه فیزیکی شهرهای ایران با توجه به متغیرهای جمعیتی، طبیعی و کالبدی

محل انتشار:

پژوهش های جغرافیای انسانی، دوره 48، شماره 3 (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

نورالدین عظیمی - استادیار گروه شهرسازی دانشگاه گیلان

نادر زالی - دانشیار گروه شهرسازی دانشگاه گیلان

سیدرضا آزاده - دانشجوی دکتری جغرافیا و برنامه ریزی شهری دانشگاه اصفهان

خلاصه مقاله:

شهرنشینی یکی از مهم ترین فعالیت های انسانی است که آثار تخریبی زیادی بر محیط زیست دارد. از مهم ترین این آثار، توسعه بی رویه فیزیکی شهرهاست که اغلب، با مسائلی مانند مصرف زیاد زمین های کشاورزی، افزایش فاصله رفت و آمدها و مصرف زیاد انرژی، آلودگی های محیطی فراوان، مصرف زیاد منابع و تحمیل فشار بر طبیعت همراه است. هدف اصلی این پژوهش، دستیابی به نگرشی کلی از الگوی رشد فیزیکی مناطق شهری ایران و شناسایی متغیرهای کلان جمعیتی و طبیعی مربوط به آن است. در این مطالعه، الگوی توسعه فیزیکی نقاط شهری بالای پنج هزار نفر در سطح کشور، در قالب دو الگوی رشد متصل و منفصل بررسی می شود. داده های مورد استفاده، در سطح کلان و محدود به متغیرهایی است که امکان دستیابی به آن ها در سطح کشور فراهم شد. در این پژوهش، داده های اصلی با مراجعه به تصاویر ماهواره ای Google Earth و Google Map و همچنین نتایج سرشماری های عمومی نفوس و مسکن از سال ۱۳۳۵ تا ۱۳۸۵ به دست آمدند. برای تحلیل داده ها از آزمون خی دو و رابطه همبستگی پیرسون استفاده شد. مطابق نتایج کلی، از مجموع ۶۸۹ شهر بالای ۵۰۰۰ نفر در کشور در سال ۱۳۸۵، ۴۱۳ شهر (۵۹/۹ درصد) الگوی رشد فیزیکی متصل و ۲۷۶ شهر (۴۰/۱ درصد) رشد فیزیکی منفصل دارند. تحلیل داده ها نشان می دهد متصل یا منفصل بودن توسعه فیزیکی شهرهای کشور، با متغیرهایی مانند تعداد جمعیت، تراکم جمعیت، وسعت، ارتفاع و اقلیم منطقه ای رابطه معنادار دارد.

کلمات کلیدی:

توسعه فیزیکی شهر، رشد متصل، رشد منفصل، شهرهای ایران

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1799459>

